

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 786
van **ADELINE BLANCQUAERT**
datum: 19 juni 2020

aan **ZUHAL DEMIR**
VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Kennelijk en onredelijk misbruik van beroepsprocedures - Onderzoek

In haar beleidsnota 2019-2024 kondigt de minister haar voornemen aan om te onderzoeken hoe zij enerzijds het kennelijk en onredelijk misbruik van beroepsprocedures door burgers en verenigingen zou kunnen beteugelen en anderzijds diezelfde burgers en verenigingen zou kunnen sanctioneren wanneer zij tijdens de loop van een aanvraagprocedure voor het verkrijgen van een vergunning niet al hun inspraakmogelijkheden hebben doen gelden. Met andere woorden, oefent een burger of vereniging te veel inspraak uit naar de zin van de minister, dan krijgen ze straf. Zwijgen ze, dan volgt er eveneens straf.

er zijn echter al mogelijkheden. Ik verwijs naar het al bestaande artikel 107 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrecht-colleges, op basis waarvan de Vlaamse bestuursrechters al een geldboete wegens kennelijk onrechtmatig beroep kunnen opleggen.

Verder is er het eveneens al bestaande artikel 55 van het Omgevingsvergunnings-decreet; indien in eerste aanleg een vergunning werd afgeleverd, heeft het door burgers en verenigingen ingestelde beroep tegen deze vergunning in al een aanzienlijk aantal gevallen geen schorsende werking. Een mogelijk kennelijk en onredelijk misbruik van de beroepsprocedure door burgers en verenigingen schendt desgevallend geenszins de rechten van de vergunninghouder.

Tot slot is ook de nodige voorzichtigheid geboden. Zo is het immers niet uitgesloten dat burgers tijdens de fase van openbaar onderzoek van een vergunningsaanvraag in het buitenland verbleven, gehospitaliseerd waren, of eenvoudig nog geen belang konden hebben (bijvoorbeeld omdat zij op dat ogenblik nog niet in de buurt van een vergunningsplichtige inrichting woonden waarop de vergunningsaanvraagprocedure betrekking had). Het is evenmin niet uitgesloten dat zij op de hoogte waren van reeds uitgebrachte bezwaren en hiermee impliciet instemden. Sinds de invoering van een dossiertaks van maar liefst 100 euro is het voor sommige burgers en verenigingen immers gewoonweg niet langer financieel haalbaar om effectief hun stem te laten horen.

1. Kan de minister meedelen hoeveel keer de Vlaamse bestuursrechters in 2016, 2017, 2018, 2019 en 2020 al hebben gebruikgemaakt van artikel 107 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtcolleges, en dit opgesplitst per jaar en per Vlaams bestuursrechtcollege met vermelding van het boetebedrag dat per dossier werd opgelegd? Is ze op basis van deze cijfers van oordeel dat er werkelijk een probleem

is dat burgers of verenigingen kennelijk en onredelijk misbruik zouden maken van beroepsprocedures waardoor verder onderzoek en bijsturing van de wetgeving nodig is?

2. Kan de minister mededelen welke criteria zullen toegepast worden bij de beoordeling of een burgers en verenigingen die:
 - a) kennelijk en onredelijk gebruik hebben gemaakt van een beroepsprocedure;
 - b) hun inspraakrechten in een vergunningsprocedure niet optimaal hebben benut?
3. Kan de minister mededelen in welke sancties en/of maatregelen zij voor burgers en verenigingen naast de reeds bestaande zal voorzien ingeval ze:
 - a) kennelijk en onredelijk gebruikmaken van een beroepsprocedure;
 - b) hun inspraakrechten in een vergunningsprocedure niet optimaal hebben benut?

ANTWOORD

op vraag nr. 786 van 19 juni 2020

van **ADELINE BLANCQUAERT**

1. De Raad voor Vergunningsbetwistingen heeft tot op heden geen enkel arrest gevelde waarbij een geldboete is opgelegd wegens kennelijk onrechtmatig beroep.

Voor het Handhavingscollege of de Raad voor Verkiezingsbetwistingen bestaat hiervoor geen decretale rechtsgrond.

- 2-3. De beleidsnota stelt dat ik de huidige procedures bij de Vlaamse bestuursrechtscolleges optimaliseer. Ik wil dus ook de procedure bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen in zijn algemeenheid meer optimaliseren.

De beleidsnota somt daartoe verschillende mogelijkheden op die ik wens te onderzoeken. Eén daarvan is het onderzoeken hoe kennelijk en onredelijk misbruik van de beroepsprocedures beteugeld kunnen worden.

Ik kan, wat de bestaande criteria en sancties betreft, thans verwijzen naar artikel 43 van het Decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet). Artikel 43 handelt over het kennelijk onregelmatig beroep. De memorie van toelichting bij dit artikel stelt:

"De bedoeling is lichtzinnige beroepen of beroepen die getuigen van misbruik van het recht om zich tot het bestuursrechtscollege te wenden, te voorkomen. De vereiste dat het beroep kennelijk onrechtmatig is houdt in dat deze regel met omzichtigheid zal moeten worden toegepast. Het recht op toegang tot de rechter is een grondrecht.

Partijen moeten de mogelijkheid krijgen om te reageren op de intentie van het bestuursrechtscollege om een dergelijke boete op te leggen."

Van willekeur of het beteugelen van rechten kan dan ook geen sprake zijn. Elke rechtzoekende heeft in principe ook baat bij een dergelijk instrument, aangezien het, in het licht van voorgaande restrictieve toepassing, een bijkomende garantie vormt tegen misbruik van het procesrecht.